

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 92.472 van 22 januari 2001
in de zaak A. 74.934/IX-2146.**

In zake : Etienne KEYEN,
die woonplaats kiest bij
advocaat E. BREWAEYS,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Leopold II-laan 117

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de
minister van Binnenlandse Zaken.

D E R A A D V A N S T A T E , I X e K A M E R ,

Gezien het verzoekschrift dat Etienne KEYEN
op 10 juli 1997 heeft ingediend om de vernietiging te
vorderen van het koninklijk besluit van 20 mei 1997
waarbij hij met ingang van 1 juni 1997 op anciënni-
teitspensioen wordt gesteld;

Gezien de regelmatig gewisselde memories van
antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door eerste
auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op de beschikking van 14 februari 2000
die de neerlegging ter griffie van het verslag en van
het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen en gezien het verzoek tot voortzetting van
verzoeker en de laatste memorie van de verwerende
partij;

Gelet op de beschikking van 7 november 2000 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 18 december 2000;

Gehoord het verslag van staatsraad A. VANDENDRIESSCHE;

Gehoord de opmerkingen van advocaat E. BREWAEYS, die verschijnt voor verzoeker, en van adjunct-adviseur juriste E. VAN ROSSEM, die verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van eerste auditeur R. AERTGEERTS;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

1. Overwegende dat de gegevens van de zaak kunnen worden samengevat als volgt :

1.1. Verzoeker Etienne KEYEN is sinds 25 juni 1969 lid van de rijkswacht. Hij vervult sinds 13 maart 1972 een functie als wachtmeester in de brigade BOUTERSEM. Op 26 juni 1982 wordt hij benoemd tot eerste wachtmeester.

1.2. Op 16 maart 1995 stelt de commandant van de brigade BOUTERSEM een aanvankelijk proces-verbaal op ten laste van verzoeker met betrekking tot "valsheid in bijzondere geschriften, andere dan reispassen, machtigingen om wapens te dragen en arbeidsboekjes". De feiten zouden door verzoeker gepleegd zijn op 14 juli 1994. Verzoeker zou toen ten onrechte in een proces-verbaal met betrekking tot een jachtmisdrijf melding gemaakt

hebben van een huiszoeking bij de vermoedelijke daders van het misdrijf.

Op 16 maart 1995 zendt dezelfde commandant van de brigade BOUTERSEM een informatieverlag aan de personeelsdirecteur van het district Leuven waarin hij stelt dat het gerucht dat er een gerechtelijk dossier in verband met inbreuken inzake de jacht (stroperij) valselijk zou zijn afgehandeld, gedeeltelijk correct blijkt te zijn. Uit dit informatieverlag blijkt dat verzoeker op 16 maart 1995 door de brigadecommandant geconfronteerd is met zijn vaststellingen en met de verklaringen van zijn collega's. Verzoeker houdt vol dat hij de huiszoeking bij de vermoedelijke dader van de stroperij uitvoerde en dat hij de feiten waarvan hij verdacht wordt niet heeft gepleegd.

1.3. Met een nota van 21 maart 1995 meldt de commandant van de Groep Brabant-Brussel aan verzoeker dat de feiten waarvan hij verdacht wordt "heel zwaar" zijn : "Het gaat immers over een vervalst proces-verbaal". Hij beslist om verzoeker, los van andere maatregelen van inwendige orde of tuchtmaatregelen, ten voorlopigen titel te detacheren op de staf van het district Leuven met ingang van 21 maart 1995.

1.4. Op 19 mei 1995 stelt de commandant van het district Leuven een navolgend proces-verbaal op met betrekking tot het onderzoek dat hij heeft gedaan in verband met de door verzoeker gepleegde feiten.

1.5. Met een brief van 31 mei 1995 meldt de procureur des Konings te Leuven aan de commandant van het district Leuven dat het gerechtelijk dossier tegen verzoeker strafrechtelijk zonder gevolg wordt gerangschikt en dat het voor tuchtrechtelijk gevolg wordt toegezonden.

1.6. Op 20 juni 1995 zendt de personeelsdirecteur van het district Leuven een nota aan de commandant van de territoriale groep Brabant-Brussel. Hij is van mening dat de feiten dienen bestraft te worden met een zware tuchtsanctie, hoger dan de blaam.

1.7. Op 26 juni 1995 zendt de commandant van het Gebied Brabant een inleidend verslag aan verzoeker. Daarin wordt het volgende vermeld :

"3. WEERHOUDEN TUCHTINBREUKEN

a. Conclusies feiten

(1) U hebt BOLLAERTS Medard gedictieerd wat hij moest zeggen in zijn verklaring van 20 Mar 95, teneinde de waarheid te verdraaien; die verklaring hebt u mij op 21 Mar 95 overhandigd tijdens uw verhoor in het raam van uw voorlopige detachering.

(2) U hebt een PV van huiszoeking opgesteld en dat terwijl er op vermelde datum nooit een huiszoeking is geweest.

Achteraf is er wel een pro forma bezoek aan de woning van BOLLAERTS geweest.

b. Ik meen, afgaande op de feiten hernomen in Pt a hiervoor, dat U zich schuldig hebt gemaakt aan de volgende tuchtinbreuken :

(1) in uitoefening van uw ambt niet alle initiatieven te hebben genomen die het algemeen belang vereist (Art 24/2 § 2 Par 3);

(2) niet nauwgezet uw dienstverplichtingen te hebben uitgevoerd (Art 24/2 § 3);

(3) niet ten allen tijde en in alle omstandigheden te hebben bijgedragen tot de eerbiediging van de wet, tot de bescherming van de medeburgers en tot de bijstand die deze laatste mogen verwachten (Art 24/3) : Daartoe moest u :

(a) elke misbruik bij het vervullen van uw opdrachten uitsluiten (Art 24/3 § 2);

(b) elke willekeur bij uw optreden uitsluiten door inzonderheid te vermijden dat u bij wijze van optreden of uit hoofde van de aangelegenheid waarvoor u optreedt, afbreuk doet aan de onpartijdigheid die de burgers van u mogen verwachten (Art 24/3 § 3);

(c) elke handeling en houding vermijden, waardoor dit vermoeden van onpartijdigheid zou kunnen worden aangetast (Art 24/3 § 4);

- (d) de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden eerbiedigen en u inzetten om ze te doen eerbiedigen (Art 24/3 § 5);
- (e) alles vermijden wat afbreuk zou kunnen doen aan het vertrouwen van het publiek in uw beschikbaarheid (Art 24/3 § 8);
- (4) niet steeds uw houding en gedrag, zowel in de uitoefening van uw ambt als daarbuiten, permanent te hebben afgestemd op de essentiële normen als daar zijn integriteit en onkreukbaarheid (...);
- (5) niet steeds blijk te hebben gegeven van een volstreekte onpartijdigheid, onkreukbaarheid en integriteit (...).".

Op 30 juni 1995 vraagt verzoeker, naar aanleiding van het feit dat het dossier ten zijnen laste strafrechtelijk zonder gevolg werd gerangschikt, terug ingezet te worden in de brigade BOUTERSEM.

Met een nota van 3 juli 1995 stelt de personeelsdirecteur van het district Leuven aan de commandant van de Territoriale Groep Brabant-Brussel voor om verzoeker met een mutatie bij ordemaatregel definitief te verwijderen uit de brigade BOUTERSEM en uit het district Leuven.

Met een nota van 7 juli 1995 zendt de personeelsdirecteur van het district Leuven aan de commandant van de territoriale groep Brabant-Brussel zijn advies en beschouwingen met betrekking tot de inhoud van de verklaring van verzoeker van 30 juni 1995. Hij handhaaft zijn voorstel tot mutatie bij ordemaatregel van 3 juli 1995. Op 10 juli 1995 ondertekent verzoeker de nota's van 3 en 7 juli 1995 voor kennisneming en ontvangst.

Op 17 juli 1995 dient verzoeker twee verweerschriften in : het eerste heeft betrekking op het inleidend verslag van 26 juni 1995; het tweede verweerschrift betreft het voorstel tot mutatie bij ordemaatregel van 3 juli 1995. Verzoeker vraagt om, indien zijn verzoek om terug mutatie te maken naar de brigade

BOUTERSEM niet kan ingewilligd worden, mutatie te mogen maken naar het Veiligheidsdetachement van de Nationale Luchthaven.

Met een nota van 18 juli 1995 zendt de commandant van het district Leuven de nota's van 3 en 7 juli 1995 met betrekking tot het voorstel tot mutatie bij ordemaatregel en het verweerschrift van verzoeker aan de commandant van de territoriale groep Brabant-Brussel. Hij handhaaft het voorstel tot mutatie bij ordemaatregel. Dezelfde dag ondertekent verzoeker de nota voor kennisneming en ontvangst.

Met een nota van 31 juli 1995 zendt de commandant van de Groep Brabant-Brussel het voorstel tot mutatie bij ordemaatregel naar de Generale Staf van de Rijkswacht, Hoofddirectie van het Personeel. Hij verklaart het voorstel van de commandant van het district Leuven te steunen en stelt dat verzoeker niet meer kan dienen in de brigade BOUTERSEM noch in het district Leuven. Hij kan zich niet akkoord verklaren met de voorkeur van verzoeker om te muteren naar het Veiligheidsdetachement van de Nationale Luchthaven. Op 4 augustus 1995 ondertekent verzoeker een kopie van de nota van 31 juli 1995 voor kennisneming en ontvangst.

1.8. Op 9 augustus 1995 wordt verzoeker verhoord door de directeur personeel en logistiek van de Groep Brabant-Brussel.

Met een nota van dezelfde dag deelt de personeelsdirecteur aan verzoeker mede dat hij van oordeel is dat de feiten bewezen zijn. Hij meent dat de feiten dienen bestraft te worden met een sanctie hoger dan de blaam en besluit de onderzoeksraad te vatten.

1.9. Op 9 augustus 1995 zendt de directeur personeel en logistiek van de Groep Brabant-Brussel een nota aan de voorzitter van de onderzoeksraad. Hierin geeft hij een uiteenzetting der feiten, van de

argumenten naar voor gebracht door verzoeker en van de weerhouden tuchtinbreuken. Hij wijst erop dat verzoeker met ingang van 21 maart 1995 voorlopig gedetacheerd werd naar de staf van het district Leuven en dat op 9 juli 1995 een voorstel werd geformuleerd om verzoeker bij ordemaatregel te laten muteren buiten het district Leuven maar niet in een operationele functie in een territoriale eenheid. Hij besluit de onderzoeksraad te adiëren met het oog op een non-activiteit bij tuchtmaatregel voor een periode van drie maanden.

1.10. Op 21 september 1995 verschijnt verzoeker voor de onderzoeksraad.

De onderzoeksraad is van oordeel dat de korpscommandant moet gelast worden met het verhoor van alle leden van de brigade BOUTERSEM die nog geen verklaring aflegden met betrekking tot hun aan- of afwezigheid bij de uitvoering van de huiszoeking in het kader van de inbreuk inzake de jacht.

1.11. Na het uitvoeren van het bijkomend onderzoek verschijnt verzoeker op 16 oktober 1995 opnieuw voor de onderzoeksraad. Tijdens de hoorzitting worden drie leden van de brigade BOUTERSEM, onder meer adjudant ARTOIS, brigadecommandant, gehoord als getuige.

Na beraad geeft de onderzoeksraad op 16 oktober 1995 een met redenen omkleed advies. Met dit doel worden vragen aan de leden gesteld en het antwoord wordt bij geheime stemming gegeven aan de hand van anonieme stembriefjes. Het resultaat van deze stemming luidt als volgt :

"Vraag 1 : Is Feit A1 bewezen ?		
Resultaat van de stemming :	5 JA	0 NEEN
Vraag 2 : Is Feit A2 bewezen ?		
Resultaat van de stemming :	5 JA	0 NEEN
Vraag 3 : Wordt Feit A1 ten laste gelegd aan lwm KEYEN ?		
Resultaat van de stemming :	5 JA	0 NEEN

Vraag 4 : Wordt Feit A2 ten laste gelegd aan LWM KEYEN ?
 Resultaat van de stemming : 5 JA 0 NEEN
 Vraag 5 : Maakt Feiten A1 een tuchtvergrijp uit ?
 Resultaat van de stemming : 5 JA 0 NEEN
 Vraag 6 : Maakt Feiten A2 een tuchtvergrijp uit ?
 Resultaat van de stemming : 5 JA 0 NEEN
 Vraag 7 : Zijn de tuchtvergrijpen ernstig ?
 Resultaat van de stemming : 5 JA 0 NEEN
 Vraag 8 : Moet een non-activiteit bij tuchtmaatregel voor een periode van drie maanden opgelegd worden ?
 Resultaat van de stemming : 1 JA 4 NEEN
 Vraag 9 : Moet een non-activiteit bij tuchtmaatregel voor een periode van twee maanden opgelegd worden ?
 Resultaat van de stemming : 3 JA 2 NEEN
 Vraag 10 : Moet een mutatie per ordemaatregel opgelegd worden ?
 Resultaat van de stemming : 5 JA 0 NEEN
 Vraag 11 : Moet een inzetverbod voor onbeperkte duur voor de eenheden van het district LEUVEN opgelegd worden ?
 Resultaat van de stemming : 5 JA 0 NEEN".

Het advies van de onderzoeksraad bevat volgende passages :

a) Ten aanzien van het bewijs van de feiten :

"Feit A1

Bij het verhoor door LWM KEYEN, is BOLLAERTS in het bezit van een alarmpistool, en een zaklamp en hij geeft deze voorwerpen tijdens het verhoor af aan LWM KEYEN.

Na het verhoor in de brigade ondertekent BOLLAERTS een document met toestemming tot huiszoeking en LWM KEYEN vermeldt valselyk in het proces-verbaal dat hij op die dag een huiszoeking heeft uitgevoerd.

Enkele dagen later is LWM KEYEN op het erf van BOLLAERTS geweest en heeft, tijdens een wandeling pro forma, in een paar kamers gekeken.

Feit A2

Tijdens het verloop van het onderzoek naar de valsheid in geschriften, neemt LWM KEYEN contact op met BOLLAERTS en vraagt hem een verklaring af te leggen die niet met de waarheid overeenstemt en waarbij LWM KEYEN hem helpt bij de woordkeuze en de data.

BOLLAERTS legt deze schriftelijke verklaring af (zie bladzijde 82 van het proceduredossier), maar zal later op deze verklaring terugkomen (zie bladzijde 67 en 68 van het proceduredossier)

Overwegende dat LWM KEYEN de feiten niet betwist, behalve voor wat de huiszoeking en de inbeslagname betreft.

Overwegende dat de Raad de mening toegedaan is dat de inhoud van de verklaring van LWM KEYEN van 19 mei 1995 op talrijke punten niet met de waarheid overeenstemt :

- . als jager en als lid van de kennissenkring van JOCHMANS laat LWM KEYEN zich niet volledig op de hoogte stellen door zijn zoon Filip die hem opbelde in verband met de feiten van 11 juli 1994 vóór de klacht bij de rijkswacht;
- . het gelijktijdig toekomen van BOLLAERTS en JOCHMANS in de brigade leek voor LWM KEYEN toevallig;
- . LWM PEETERS zag een alarmpistool en een toorts-lamp (zonder batterijen) liggen op de dactylo-tafel waaraan beide personen zaten, hetgeen bevestigd wordt door een verklaring van BOLLAERTS, maar LWM KEYEN ontkent dit;
- . LWM PEETERS haalt in zijn verklaring meerdere vaststellingen en argumenten aan waaruit blijkt dat LWM KEYEN de huiszoeking niet kan uitgevoerd hebben op 14 juli 1994 (zie bladzijde 58 van het proceduredossier);

oordeelt de Raad, bij stemming dat de feiten A1 en A2 bewezen zijn".

b) Ten aanzien van de toerekening van de feiten :

"De Raad oordeelt, bij stemming, dat de feiten A1 en A2 ten laste worden gelegd aan LWM KEYEN".

c) Ten aanzien van het tuchtrechtelijk karakter van de feiten :

"Overwegende dat de feiten A1 en A2 met hetzelfde inzicht gepleegd zijn; dat het derhalve past de omschrijving van de feiten globaal te beoordelen.

Overwegende dat de uitvoeringsregels van de dienst voor de personeelsleden van de rijkswacht vastgelegd zijn bij de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht, inzonderheid bij artikel 24/3;

dat van de personeelsleden van de rijkswacht verwacht wordt dat zij blijf geven van een volstrekte onpartijdigheid, onkreukbaarheid en integriteit (Charter van de waarden van de rijkswacht, Art. 3).

Overwegende dat de commandant van de brigade BOUTERSEM verklaart dat JOCHMANS en KEYEN elkaar zeer goed verstaan en als vrienden kunnen bestempeld worden, dat ze samen heel regelmatig optrekken voor

de jacht, dat hij in de loop van januari 1994 LWM KEYEN formeel gewaarschuwd heeft om zich buiten de jachtaangelegenheden te houden in BOUTERSEM (zie bladzijde 64 van het proceduredossier).

Rekening houdend met de verduidelijking van Adjt ARTOIS ter zitting met betrekking tot het mogelijk opstellen van processen-verbaal in verband met de jacht (zie bijlage C aan het proces-verbaal van hoorzitting van 16 oktober 1995).

Overwegende dat er duidelijk problemen bestonden rond de werving van jachtgronden in BOUTERSEM en omgeving (zie de verklaring van JOCHMANS, bladzijde 71 van het proceduredossier).

Overwegende dat JOCHMANS er belang bij had kunnen hebben dat de feiten van 11 juli 1994 geen aanleiding zou geven tot strafvervolgning (zie de verklaring van BOLLAERTS Medardus waarvan de aangeduide dader, BOLLAERTS Medard Luc, het petekind is; bladzijde 73 van het proceduredossier);

dat het uitvoeren van een huiszoeking zonder kennisgeving aan zijn hiërarchische meerderen in de gegeven omstandigheden onaanvaardbaar is omdat niet elke mogelijke dubbelzinnigheid met betrekking tot de onpartijdigheid van LWM KEYEN kon uitgesloten worden;

dat, rekening houdend met de bewijswaarde van de processen-verbaal opgesteld door politieambtenaren, de burgers en de overheden mogen verhopend dat terzake geen enkele onregelmatigheid gebeurt;

dat elke onregelmatigheid terzake onaanvaardbaar is in hoofde van een politieambtenaar;

dat het niet betaamt een niet waarheidsgetrouwe verklaring te vragen aan een burger met als reden dat dit ter bescherming van die burger zou zijn (bladzijde 66 van het proceduredossier);

oordeelt de Raad, bij stemming, dat de feiten A1 en A2 een tuchtvergrijp uitmaken;

oordeelt de Raad, bij stemming, dat de tuchtvergrijpen ernstig zijn".

d) Ten aanzien van de strafmaat :

"Rekening houdend met de aard en de ernst van de feiten enerzijds, en de zeer goede staat van dienen tijdens zijn ganse loopbaan en het blanco tuchtverleden van LWM KEYEN anderzijds;

oordeelt de Raad, bij stemming, dat een non-activiteit bij tuchtmaatregel voor een periode van twee maanden dient opgelegd te worden".

e) Wat betreft de maatregelen van inwendige orde :

"Overwegende dat het gedrag van LWM KEYEN van die aard is dat het vertrouwen van de overheden en van het publiek er ernstig door in het gedrang gebracht

is en dat zijn inzet in de eenheden van het district LEUVEN derhalve NIET meer aangewezen is;
dat de motivering van de personeelsdirecteur en van de groepscommandant terzake voldoende is;
dat evenwel geen voldoende motivering gegeven wordt voor een inzetverbod voor elke operationele functie in een territoriale eenheid ook niet voor wat een inzetverbod voor het Veiligheidsdetachement Nationale Luchthaven betreft;
oordeelt de Raad, bij stemming, dat een mutatie per ordemaatregel zou opgelegd worden;
oordeelt de Raad dat een inzetverbod van onbeperkte duur voor de eenheden van het district LEUVEN dient opgelegd te worden".

1.12. Op 20 oktober 1995 zendt de voorzitter van de onderzoeksraad het advies dat ook betrekking heeft op de maatregel met betrekking tot de verdere inzetbaarheid van verzoeker van 16 oktober 1995 aan de commandant van de rijkswacht. Het advies wordt dezelfde dag ook aan verzoeker toegestuurd.

Eveneens op 20 oktober 1995 wordt het advies van de onderzoeksraad van 16 oktober 1995 toegezonden aan verzoeker.

1.13. Op 31 oktober 1995 zendt de voorzitter van de onderzoeksraad het advies en het proceduredossier aan de minister van Binnenlandse Zaken.

1.14. Met een nota van 31 oktober 1995 meldt de commandant van de rijkswacht, aan de commandant van het district Leuven dat, overeenkomstig het advies van de onderzoeksraad, verzoeker met ingang van 6 november 1995 in het belang van de dienst bij ordemaatregel wordt overgeplaatst naar het Veiligheidsdetachement van de Nationale Luchthaven (afdeling grenscontrole). In het belang van de dienst wordt verzoeker tevens een inzetverbod voor het district Leuven opgelegd.

1.15. Met een nota van 20 november 1995 zendt de hoofddirecteur van het personeel van de Rijkswacht het dossier en het advies van de onderzoeksraad voor

beslissing aan de minister van Binnenlandse Zaken. Hij wijst erop dat het advies van de minister van Justitie dient te worden ingewonnen daar de feiten werden gepleegd door een agent van gerechtelijke politie en rechtstreeks betrekking hebben op de uitvoering van een opdracht van gerechtelijke politie.

1.16.1. Op 10 januari 1996 meldt de minister van Binnenlandse Zaken aan de commandant van de rijkswacht dat hij zich niet akkoord kan verklaren met de straf van twee maanden tijdelijke ambtsontheffing door non-activiteit bij tuchtmaatregel. Hij beschouwt de feiten van corruptie gepleegd naar aanleiding van de uitoefening van de gerechtelijke dienst als zeer erg en buitensporig. Hij vraagt hem een gemotiveerd voorstel op te maken waarin het ontslag van ambtswege - de ambts-halve pensionering indien hij aan de voorwaarden voldoet - aan verzoeker wordt opgelegd.

1.16.2. Met een nota van 2 februari 1996 vraagt de hoofd-directeur van het personeel aan de Generale Staf een standpunt in te nemen met betrekking tot het tuchtdossier van verzoeker.

Hij meent "dat het standpunt van de minister ter zake een gevaar inhoudt wat een coherente aanpak van de tuchtfouten betreft en de geloofwaardigheid van de onderzoeksraad waarvan de vrij strenge aanpak trouwens reeds kritiek kreeg". Hij wijst erop dat de korpscommandant drie maanden non-activiteit bij tuchtmaatregel had voorgesteld en dat de onderzoeksraad in zijn advies de non-activiteit heeft beperkt tot twee maand, dat de raad in de motivering de zeer goede staat van dienen tijdens zijn ganse loopbaan en het blanco tuchtverleden als verzachtende omstandigheden vermeldt en dat "een ontslag of oppensioenstelling een vrij grote kans zal maken om vernietigd te worden".

Hij meent dat aan de minister van Binnenlandse Zaken moet worden voorgesteld zijn initieel standpunt ter zake aan te passen door een zwaardere sanctie - bijvoorbeeld vier of zes maanden non-activiteit bij tuchtmaatregel - maar geen verwijdering uit de rijkswacht.

Tot slot wijst hij erop dat een onderzoeksraad werd ingesteld om een openbaar, grondig en tegen-sprekelijk onderzoek mogelijk te maken vooraleer de zwaarste straffen op te leggen, dat met succes dit advies wordt ingeroepen om een strengere tuchtaanpak te kunnen waarmaken, dat het hem niet aangewezen lijkt om in dit dossier af te wijken van het gegeven advies.

1.16.3. Op 9 januari 1997 zendt de personeelsdienst het dossier opnieuw voor beslissing aan de minister van Binnenlandse Zaken. Er wordt geadviseerd om de duur van de voorgestelde straf, die in het advies van de onderzoeksraad op twee maanden non-activiteit bij tuchtmaatregel werd vastgesteld, op te trekken tot het maximum, zijnde zes maanden. Volgens de nota biedt deze strafverzwaring een verdedigbaar compromis tussen het advies van de onderzoeksraad, dat werd beïnvloed door zowel de feitelijke context waarin het vergrijp zich heeft voorgedaan als het in aanmerking nemen van de verzachtende omstandigheden en de intrinsieke ernst van de begane inbreuk.

1.17. Op 28 januari 1997 meldt de minister van Binnenlandse Zaken aan de commandant van de rijkswacht dat hij bij zijn standpunt, vertolkt in zijn nota van 10 januari 1996, blijft.

Hij stelt dat het vervalsen van een proces-verbaal een zeer ernstig feit is en dat hij derhalve het ontslag van ambtswege van betrokkene voorstelt.

Op 19 februari 1997 zendt de minister van Binnenlandse Zaken de volgende nota aan de commandant

van de rijkswacht met betrekking tot de definitieve ambtsontheffing door ambtshalve pensionering van verzoeker :

"1. Ik heb kennis genomen van de feiten uiteengezet voor en bewezen geacht door de onderzoeksraad en de tenlastelegging hiervan aan het personeelslid betrokken in dit dossier.

(...)

2. Tevens heb ik kennis genomen van het advies van de onderzoeksraad wat de omschrijving van de feiten betreft.

3. Evenwel sluit ik mij niet volledig aan bij dit advies voor wat betreft de omschrijving van de feiten evenals de voorgestelde straf om volgende redenen :

Overwegende dat iedere politieambtenaar bij het verrichten van daden van gerechtelijke politie de wettelijkheid op absolute wijze dient te eerbiedigen :

dat uit de omschrijving van de feiten zoals door de onderzoeksraad weergegeven blijkt dat belanghebbende in de door hem opgestelde processen-verbaal - die naar de vorm authentieke geschriften uitmaken - opzettelijke vervalsingen van feiten of verklaringen, met bedrieglijk opzet, heeft aangebracht daar waar elke onregelmatigheid terzake onaanvaardbaar is in hoofde van een politieambtenaar;

dat bij de overige uitgevoerde daden van gerechtelijke politie in het raam van dat onderzoek - die quasi de totaliteit van de kenmerkende handelingen van gerechtelijke politie omvatten - belanghebbende aldus heeft gehandeld in strijd met de meest fundamenteel wettelijk en deontologisch toepasbare normen; dat in casu de wijze waarop de aangifte of klacht werd ontvangen, de partijen werden gehoord en de inbeslagnemingen werden uitgevoerd, er veeleer toe strekte de opsporing van de begane misdrijven tegen te gaan en te verhinderen dat deze misdrijven aan de bevoegde overheid zouden worden kenbaar gemaakt teneinde de bestraffing ervan uit te sluiten;

dat supra vermelde handelwijze niet alleen wijst op een manifest misbruik bij het vervullen van de toevertrouwde opdrachten, maar tevens getuigt van een bewuste willekeur en partijdigheid in hoofde van belanghebbende;

dat de ruime gerechtelijke ervaring van belanghebbende als lid van een basispolitieeenheid en de voorafgaande opmerkingen van zijn hiërarchische chefs zich te onthouden in dergelijk geschil tussen te komen, als verzwarende omstandigheden dienen te worden aangemerkt;

ben ik van oordeel dat de begane tuchtinbreuken uitzonderlijk ernstig zijn en dan ook met de zwaarste tuchtsanctie dienen te worden bestraft. Evenwel,

gelet op de persoonlijke verzachtende omstandigheden zoals vermeld in het advies van de onderzoeksraad, overweeg ik eerste wachtmeester KEYEN de ambtshalve pensionering op te leggen.

4. Belanghebbende wordt vanaf de betekening van deze nota, 5 werkdagen de tijd geboden om zijn eventuele verweermiddelen te laten kennen. Zijn eventueel verweer zal aan de Directeur generaal van het personeelsbeheer worden overgezonden".

1.18. Op 18 maart 1997 dient verzoeker een verweerschrift in op het hem op 14 maart 1997 medege-deeld voorstel van de minister. Daarin wijst hij op de verjaring van de feiten en op de schending van het redelijkheidsbeginsel zowel bij de straftoemeting als bij de kennisgeving binnen de redelijke termijn. In dit laatste verband wijst verzoeker erop dat de onderzoeks-raad op 16 oktober 1995 heeft geadviseerd terwijl de minister pas op 19 februari 1997 het voorstel tot definitieve ambtsontheffing door ambtshalve pensionering ter kennis van de commandant van de rijkswacht heeft gebracht.

1.19. Met het thans bestreden koninklijk besluit nr. 378 van 20 mei 1997 wordt verzoeker, met toepassing van artikel 3.B.a) 1°, der samengeordende wetten op de militaire pensioenen, op datum van 1 juni 1997 op anciënniteitspensioen gesteld. De motivering van het koninklijk besluit luidt als volgt :

"Gelet op de samengeordende wetten op de militaire pensioenen, inzonderheid op artikel 3.B.a) 1° en 3bis;

Gelet op de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht, gewijzigd bij de wetten van 13 juli 1976, 8 juni 1978, 31 juli 1984, 18 juli 1991, 24 juli 1992 en 09 december 1994, inzonderheid op de artikelen 24/13, § 1, 6°; 24/19, 24/24 en 30-1°;

Gelet op het koninklijk besluit van 25 april 1979 betreffende het ambt en de ambtsontheffing van het personeel van het operationeel korps van de rijks-wacht, gewijzigd bij het koninklijk besluit 17 juni 1994, inzonderheid op artikel 36;

Gelet op het dossier van de zaak;
Gelet op het gemotiveerd verslag van Onze Minister van Binnenlandse Zaken;
Overwegende dat de door betrokken onderofficier gepleegde feiten ernstig en onverenigbaar zijn met de staat van personeelslid van de rijkswacht;
Aangezien hij ten minste twintig jaar werkelijke dienst telt;".

Blijkens het in de motivering vermelde verslag van de minister van Binnenlandse Zaken aan de Koning herneemt de minister de motieven die hij reeds in de sub 1.17. vermelde nota had uiteengezet. Ten aanzien van het sub 1.18. vermelde verweer van verzoeker is de minister van oordeel :

"(...)

In zijn verweerschrift van 18 maart 1997 beroept belanghebbende zich op de verjaring van de feiten en de schending van het redelijkheidsbeginsel en meent om die redenen niet gestraft te mogen worden.

Overwegende dat de verjaringstermijn van de feiten slechts een aanvang kan nemen op het ogenblik dat de tuchtoverheid kennis had van voldoende bewijskrachtige gegevens die het aanspannen van een tuchtprocedure met het oog op het opleggen van een zware sanctie rechtvaardigden;

Overwegende dat een seponering van het gerechtelijk dossier niet inhoudt dat belanghebbende de feiten niet zou hebben gepleegd, en aldus geen enkele invloed uitoefent op de tuchtprocedure;

Overwegende dat een mogelijke schending van de redelijke termijn ondermeer dient beoordeeld in het licht van de aard van het dossier, de houding van betrokkene alsook de houding van diverse overheden die bij de tuchtprocedure werden betrokken;

weerleg ik de aangevoerde argumenten van belanghebbende en oordeel ik onverkort dat eerste wachtmeester KEYEN de ambtshalve pensionering moet worden opgelegd.

Vaststellende dat eerste wachtmeester KEYEN meer dan twintig jaar werkelijke dienst telt, stel ik voor dat hij met toepassing van artikel 3.B.a) 1° van de samengeordende wetten op de militaire pensioenen op pensioen wordt gesteld".

1.20. Op 30 mei 1997 wordt aan verzoeker medegedeeld dat hij definitief uit zijn ambt wordt ontheven door ambtshalve pensionering. Met verwijzing naar het

koninklijk besluit van 25 april 1979 zal deze tuchtstraf uitwerking hebben vanaf 1 juli 1997.

Verzoeker ontvangt die mededeling op 2 juni 1997.

2.1. Overwegende dat verzoeker als eerste middel de schending aanvoert van artikel 24/38, § 1, derde lid, van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het operationeel korps van de rijkswacht doordat krachtens die bepaling de tuchtvordering verjaart twee jaar nadat de feiten vastgesteld zijn terwijl in dit geval de feiten vastgesteld zijn op 7 maart 1995 "of eventueel vroeger" zodat de verjaring ingetreden is op 7 maart 1997; dat hij verduidelijkt dat de stukken van het dossier aantonen dat de brigadecommandant de feiten reeds kende in december 1994 (volgens zijn verklaring aan de onderzoeksraad) of zelfs in augustus 1994 (volgens een vermelding in een nota van het rijkswachtdistrict Leuven van 7 juli 1995); dat hij ook van oordeel is dat het opstellen van een proces-verbaal in dit geval geen schorsende werking gehad heeft en dat, in ieder geval, de procureur des Konings het dossier op 31 mei 1995 aan de bevoegde tuchtoverheid gezonden heeft;

2.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie van antwoord stelt dat de verjaringstermijn aanvangt op "de datum waarop de feiten worden vastgesteld", waarmee bedoeld wordt op "het moment waarop de tuchtoverheid voldoende nauwkeurige en bewijskrachtige elementen verzameld heeft" (arrest DE BOECK, nr. 56.589 van 4 december 1995); dat zij betoogt dat, in dit geval, de commandant van de brigade BOUTERSEM op grond van geruchten op 7 maart 1995 een onderzoek heeft ingesteld en dat hij op basis van dat onderzoek op 16 maart 1995 tot de vaststelling gekomen is dat er voldoende gegevens

aanwezig waren om verzoeker tuchtrechtelijk en strafrechtelijk te vervolgen, zodat die datum de verjaringstermijn voor de tuchtvervolgning heeft doen ingaan; dat zij vervolgens betoogt dat de verjaring geschorst werd door de strafvordering die liep van 16 maart 1995 (datum van het proces-verbaal) tot 31 mei 1995 (datum van de mededeling dat het dossier geseponneerd was), zodat de verjaringstermijn afliep op 31 mei 1997, terwijl het bestreden besluit genomen is op 20 mei 1997 en ter kennis van verzoeker gebracht op 30 mei 1997; dat zij tenslotte verduidelijkt dat een bestuur mag wachten met de tuchtvervolgning totdat het uitsluitsel heeft over de strafvordering, zeker wanneer de feiten aanleiding kunnen geven voor een zware tuchtstraf;

2.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord toegeeft dat de verjaringstermijn slechts loopt vanaf de vaststelling van de feiten door de tuchtoverheid zelf, maar dat, om te beletten dat de verjaringstermijn wordt uitgehold, de instanties de verplichting hebben de tuchtoverheid zo vlug mogelijk in kennis te stellen van tuchtfeiten waarvan zij op de hoogte gebracht worden;

2.4.1. Overwegende dat aan verzoeker de tuchtstraf van de ambtshalve pensionering opgelegd is; dat naar luid van artikel 24/38, § 1, derde lid, van de wet van 27 december 1973 betreffende het statuut van het personeel van het operationeel korps van de rijkswacht de tuchtvervolgning met het oog op de toepassing van die tuchtstraf "verjaart twee jaar na de datum waarop de feiten werden vastgesteld"; dat zulks betekent dat de tuchtzaak met een eindbeslissing van de bevoegde overheid afgehandeld moet zijn twee jaar na de vaststelling van de feiten (zie de memorie van toelichting bij het ontwerp dat de wet van 24 juli 1992 geworden is, Gedr. St. Senaat, 1990-91, 1428/1, p. 23; zie ook de

bespreking in de senaatscommissie, Gedr. St. Senaat, 1990-91, nr. 333/2, p. 34);

Overwegende dat de verjaringstermijn aanvangt op het ogenblik dat de "feiten worden vastgesteld"; dat de verjaringstermijn in de eerste plaats ingesteld is in het belang van de personeelsleden zodat erop toegezien moet worden dat het bestuur niet eigener gezag de afdoende kennisneming van de feiten nodeloos uitstelt; dat evenwel anderzijds ook vermeden moet worden dat een in tijdnood gebracht bestuur tuchtvervolgingen instelt op grond van lichtvaardig geuite beschuldigingen; dat het evenwicht tussen die tegenstrijdige belangen bereikt wordt door de feiten pas als "vastgesteld" te beschouwen op het ogenblik dat de tucht-overheid voldoende nauwkeurige bewijskrachtige gegevens verzameld heeft om aan een personeelslid een laakbare gedraging te verwijten;

2.4.2.1. Overwegende dat de verwerende partij van oordeel is dat de verjaringstermijn moet gerekend worden vanaf 16 maart 1995, dit is de datum waarop de commandant van de brigade BOUTERSEM een verslag heeft opgemaakt om de zaak tuchtrechtelijk en strafrechtelijk uit te klaren;

2.4.2.2. Overwegende dat verzoeker niet betwist dat de kennisneming van de feiten door de commandant van BOUTERSEM de verjaringstermijn heeft doen ingaan; dat hij wel van oordeel is dat de zaak reeds eerder dan op 16 maart 1995 aan de commandant van de brigade BOUTERSEM bekend was; dat hij in dat verband drie data vooropstelt, te weten : 7 maart 1995, december 1994 en augustus 1994;

Overwegende dat uit het administratief dossier van de zaak blijkt dat de commandant van de

rijkswachbrigade BOUTERSEM op 7 maart 1995 het gerucht opgevangen heeft dat leden van zijn brigade niet onpartijdig zouden gehandeld hebben in een probleem betreffende de jacht in BOUTERSEM of LUBBEEK; dat verzoeker evenwel niet bewijst dat de betrokken commandant op dat ogenblik reeds over voldoende concrete aanwijzingen zou hebben beschikt die een tuchtvervolgning konden wettigen;

Overwegende, wat de verwijzing naar december 1994 betreft, dat commandant ARTOIS van de brigade BOUTERSEM tijdens zijn verhoor door de onderzoeksraad inderdaad verklaard heeft: "eind 1994 (december) kreeg ik kennis van de feiten toen een burger (VANDERVEKEN) klacht kwam neerleggen in verband met de jacht, en dit tegen KEYEN en JOCHMANS", maar dat daarmee ook geen voldoende kennis van tuchtfeiten door de betrokken commandant bewezen wordt;

Overwegende dat verzoeker, waar hij verwijst naar augustus 1994, daarmee doelt op een vermelding, in een nota van 7 juli 1995 van de personeelsdirecteur van het district Leuven aan de commandant van de territoriale groep Brabant-Brussel; dat evenwel in die nota niets anders vermeld is dan dat verzoeker tegenover de personeelsdirecteur beweerd heeft dat eerste wachmeester SCHEEPMANS in augustus 1994 de brigadecommandant van BOUTERSEM had ingelicht, terwijl de personeelsdirecteur in de nota zelf reeds de bewering van verzoeker als volgt tegengesproken heeft : "indien (de brigadecommandant van BOUTERSEM) maanden voor (16 maart 1995) voldoende nauwkeurige informatie zou ontvangen hebben betreffende de feiten, zou hij ongetwijfeld onmiddellijk ingegrepen hebben";

Overwegende dat, rekening houdend met wat voorafgaat, de verjaringstermijn niet vóór 16 maart 1995 ingegaan is;

2.4.3.1. Overwegende dat, van die datum vertrekkend, de vraag rijst of op 20 mei 1997 -de dag van de eindbeslissing in verzoekers tuchtzaak- de tuchtvordering nog niet verjaard was; dat de verwerende partij van oordeel is dat zulks niet het geval is en dat zij zich daarvoor beroept op de schorsing van de verjaringstermijn, waarvan sprake in artikel 24/38, § 2, tweede en derde lid, van de wet van 27 december 1973;

Overwegende dat de genoemde bepalingen luiden als volgt :

"Behalve wanneer het betrokken personeelslid de feiten erkent als vaststaand of wanneer die door een intern administratief onderzoek bewezen kunnen worden, schorst de strafvordering de tuchtvordering tot op het ogenblik van de ontvangst van het dossier overgezonden door de gerechtelijke overheden.

De verjaring van de tuchtvordering wordt geschorst zolang de tuchtvordering zelf geschorst is door een strafvordering. (...)"

2.4.3.2. Overwegende dat brigadecommandant ARTOIS op 16 maart 1995 een aanvankelijk proces-verbaal over de door verzoeker gepleegde feiten heeft opgemaakt en overgezonden aan de procureur des Konings te Leuven; dat de gegevens van het dossier aantonen dat verzoeker de feiten niet erkend heeft en dat zij ook niet met een intern onderzoek bewezen zijn geworden; dat, aangezien op het aanvankelijk proces-verbaal van brigadecommandant verschillende verhoren zijn gevolgd, vastgesteld kan worden dat er een strafonderzoek plaatsgevonden heeft, hetwelk dan overeenkomstig artikel 24/38 van de wet van 27 december 1973 de tuchtvordering geschorst heeft totdat de procureur des Konings met zijn brief van 31 mei 1995 aan de districtscommandant ter kennis gebracht heeft dat de strafprocedure niet voortgezet zou worden;

Overwegende dat, rekening houdend met de schorsing van de tuchtvordering in de periode van 16 maart 1995 tot bij de kennisneming van de brief van 31 mei 1995 van de procureur des Konings, het koninklijk besluit van 20 mei 1997 genomen werd binnen de termijn van twee jaar bedoeld in artikel 24/38 van de wet van 27 december 1973;

2.4.4. Overwegende dat het eerste middel niet gegrond is;

3.1. Overwegende dat verzoeker in het tweede middel de schending van het redelijkheidsbeginsel aanvoert, vooreerst op het stuk van de straftoemeting (eerste onderdeel) en vervolgens op het stuk van de duur van de tuchtprocedure (tweede onderdeel);

Overwegende, wat het eerste onderdeel betreft, dat verzoeker erop wijst dat de procureur des Konings besloten heeft geen strafvervolgung in te stellen, dat de eenheidscommandant, belast met het opstellen van een inleidend verslag, besloten heeft dat de feiten dienden bestraft te worden met een straf hoger dan een blaam, dat de korpscommandant in zijn adiëringsverslag een non-activiteit voor drie maanden voorgesteld heeft en dat de onderzoeksraad inzonderheid rekening houdend met de zeer goede staat van dienen tijdens zijn ganse loopbaan en zijn blanco-tuchtverleden, een non-activiteit van twee maanden geadviseerd heeft, maar dat de minister zich niet wenste aan te sluiten bij de conclusie van de onderzoeksraad; dat naar zijn oordeel de minister, bij het formuleren van zijn motieven, ingaande tegen artikel 24/34 van de wet van 27 december 1973 naar luid waarvan de tuchtoverheid gebonden is door het advies van de onderzoeksraad op het stuk van de uiteenzetting van de feiten en de eventuele tenlastelegging ervan aan het betrokken personeelslid, verder is gegaan

dan de onderzoeksraad aangezien hij aan verzoeker bedrieglijk opzet verweten heeft en hij ook rekening gehouden heeft met "een manifest misbruik bij het vervullen van de toevertrouwde opdrachten (en) getuigt van een bewuste willekeur en partijdigheid", elementen die niet terug te vinden zijn in het advies van de onderzoeksraad;

Overwegende, wat het tweede onderdeel betreft, dat verzoeker erop wijst dat, gerekend vanaf 16 maart 1995, de totstandkoming van het eindadvies van de onderzoeksraad zeven maanden gevergd heeft en dat het vervolgens zeventien maanden geduurd heeft alvorens de minister een tuchtstraf aan de Koning heeft voorgesteld; dat hij betoogt dat de minister de opmerking die hij ter zake had geformuleerd met algemene en onpersoonlijke stijlformules afgedaan heeft en dat hij geen kennis heeft van eventuele stappen die een of andere administratieve overheid zou gezet hebben en die een verlening van de termijn hadden kunnen rechtvaardigen;

3.2. Overwegende dat de verwerende partij het eerste onderdeel van het middel als volgt beantwoordt : verzoeker bewijst niet dat er een kennelijke wanverhouding is tussen de feiten en de opgelegde straf; de overheid moet bij het beoordelen van de strafmaat in de eerste plaats oog hebben voor het belang van de dienst, meer bepaald voor de verstoring van de goede werking van de dienst als gevolg van de vastgestelde tuchtfeiten, en pas daarna mag hij de persoonlijke situatie van de ambtenaar bij de beoordeling betrekken; verzoeker heeft ernstige feiten gepleegd en de omstandigheid dat er op strafrechtelijk vlak een seponering gebeurd is en dat de onderzoeksraad een tijdelijke schorsing had voorgesteld staat het opleggen van de zwaarste sanctie niet in de weg, aangezien de feiten beroering teweeggebracht hebben bij de bevolking waardoor het vertrouwen in de openbare

dienst aangetast kan worden en aangezien de gepleegde feiten van die aard zijn dat verdere samenwerking onmogelijk is; uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 1992 blijkt dat de rijkswacht een bijzonder korps is waar de discipline strenger moet zijn dan in gewone korpsen en daarenboven is het beleid in die zin gevestigd dat inbreuken tegen "de onomkoopbaarheid, de onpartijdigheid en de integriteit" zwaar bestraft worden;

Overwegende dat de verwerende partij het tweede onderdeel van het middel beantwoordt als volgt : beginselen van behoorlijk bestuur kunnen slechts toepassing vinden voor zover de aangelegenheid niet uitdrukkelijk geregeld is; in dit geval bestaat er een uitdrukkelijke regeling, te weten artikel 24/38 van de wet van 27 december 1973 dat aan het bestuur de verplichting oplegt binnen de twee jaar na de vaststelling van de feiten een beslissing te treffen;

3.3. Overwegende dat verzoeker in zijn memorie van wederantwoord herhaalt dat een bestuur de verplichting heeft om binnen een redelijke termijn een beslissing te nemen en dat de redelijkheid van de termijn functie is van de mogelijkheid om een volledig beeld van de zaak te krijgen;

3.4.1. Overwegende dat verzoeker in het eerste onderdeel van het middel twee rechtsvragen aan de orde stelt, met name de vraag naar het onredelijk karakter van de opgelegde tuchtstraf en de vraag of de minister met de motivering die hij aan het bestreden besluit heeft gegeven de grenzen waarmee de onderzoeksraad zijn bewegingsruimte had beperkt niet te buiten gegaan is;

3.4.1.1. Overwegende, wat de beoordeling van de zwaarte van de opgelegde tuchtstraf betreft, dat de Raad

van State zich niet in de plaats van het bestuur vermag te stellen; dat hij, in het raam van zijn marginale toetsingsbevoegdheid, alleen mag nagaan of de opgelegde straf niet kennelijk onredelijk is, dat wil zeggen of de opgelegde straf niet buiten elke redelijke verhouding staat tot de ten laste gelegde feiten, wat het geval zou zijn indien hij vaststelt dat het bestuur, rekening houdend met de specifieke gegevens van de zaak, met de persoonlijke toestand van de ambtenaar en vooral met het belang van de dienst, redelijkerwijze niet tot de conclusie kon komen dat de opgelegde straf gepast was; dat het criterium van het dienstbelang neerkomt op de vraag naar de graad van verstoring van de goede werking van de dienst, bijvoorbeeld omdat, binnen het bestuur, de vertrouwensrelatie tussen de overheid en de betrokken ambtenaar gehavend is of omdat, naar de buitenwereld toe, het vertrouwen dat de overheid moet uitstralen aangetast is; dat inzonderheid in veiligheidskorpsen het aldus begrepen dienstbelang zwaar weegt om het aangepast karakter van een tuchtstraf te beoordelen;

3.4.1.2. Overwegende dat, inzonderheid rekening houdend met zijn hoedanigheid van rijkswachter, bevoegd voor het opstellen van bewijskrachtige processen-verbaal, de aan verzoeker ten laste gelegde feiten (feit 1: in een proces-verbaal valselijk vermelden dat er een huiszoeking plaatsgevonden heeft; feit 2 : een burger vragen om een onjuiste verklaring af te leggen) onmiskenbaar zeer ernstig zijn; dat de feiten in beginsel niet stroken met de hoedanigheid van rijkswachter en in dit geval ook geen redenen blijken om dat strenge standpunt voor verzoekers geval af te zwakken; dat, inzonderheid, de verwerende partij verzoeker onmiddellijk na de vaststelling van de feiten uit zijn gewone dienst verwijderd heeft en hem later, op 6 november 1995, bij ordemaatregel overgeplaatst heeft naar een andere dienst met inzetverbod in het district Leuven, wat erop wijst

dat de verwerende partij zwaar tilde aan de haar op dat ogenblik bekende feiten; dat, gelet op de onderscheiden finaliteit van de straf- en de tuchtvordering -bestraf-fen voor verstoring van de maatschappelijk orde aan de ene kant, bestraffen voor verstoring van de orde binnen een openbare dienst aan de andere kant-, ook het zonder gevolg rangschikken van het stafonderzoek op zich het opleggen van de zwaarste tuchtstraf niet belet; dat tenslotte de onderzoeksraad, verzoekers staat van dienen in aanmerking nemend, wel had geadviseerd tot een tijde-lijke verwijdering van verzoeker uit de dienst, maar dat de daarvan afwijkende stelling die de minister heeft ingenomen en die steun vindt in een specifieke en redelijk verantwoorde redengeving, niet toelaat de opgelegde tuchtstraf kennelijk onredelijk te bevinden;

3.4.1.3.1. Overwegende dan weer, dat verzoeker de redengeving die in het bestreden besluit als grondslag voor de opgelegde tuchtstraf wordt aangenomen wel onre-gelmatig acht omdat zij de grenzen, waarbinnen de onder-zoeksraad de zaak behandeld heeft, miskend zou hebben; dat hij in dat verband de aandacht vestigt op artikel 24/34, § 2, van de wet van 27 december 1973 naar luid waarvan de tuchtoverheid gebonden is door het advies van de onderzoeksraad betreffende "de uiteenzetting van de feiten en de eventuele tenlasteleggingen hiervan aan het betrokken personeelslid";

3.4.1.3.2. Overwegende inderdaad dat het advies van de onderzoeksraad (onderdeel C : omschrijving van de feiten) niet uitdrukkelijk en formeel stelt dat ver-zoe-ker zich schuldig heeft gemaakt aan opzettelijke verval-sing met bedrieglijk opzet en dat zijn handelwijze getuigt van bewuste willekeur en partijdigheid terwijl die overwegingen wel opgenomen zijn in het verslag van de minister dat de motivering van het bestreden besluit bevat; dat artikel 24/34, § 2, van de wet van

27 december 1973 op het tijdstip dat het bestreden besluit genomen werd luidde als volgt :

"De onderzoeksraad geeft zijn advies binnen drie werkdagen die volgen op de sluiting van de debatten. Dit advies omvat :

- 1° de uiteenzetting van de feiten en de eventuele tenlastelegging hiervan aan het betrokken personeelslid;
- 2° de omschrijving van de feiten indien die bewezen worden geacht;
- 3° de voorgestelde straf.

De vaststelling bedoeld in 1° bindt de overheid die bevoegd is om te straffen".

Overwegende dat uit die bepaling duidelijk blijkt dat de tuchtoverheid niet gebonden is door de "omschrijving" die de onderzoeksraad aan de bewezen geachte feiten heeft gegeven noch door de "voorgestelde straf"; dat de minister van Binnenlandse Zaken dan ook in zijn verslag aan de Koning bij het bestreden tuchtstrafbesluit terecht kon stellen dat hij zich "niet volledig kon aansluiten bij (het advies van de onderzoeksraad) voor wat betreft de omschrijving van de feiten evenals de voorgestelde straf" omdat hij een andere kwalificatie voorstond, te weten het opzettelijk aanbrengen van vervalsingen in feiten of verklaringen, met bedrieglijk opzet, in door hem opgestelde processen-verbaal, daar waar elke onregelmatigheid ter zake onaanvaardbaar is in hoofde van een politieambtenaar zodat verzoekers handelen "niet alleen wijst op een manifest misbruik bij het vervullen van de toevertrouwde opdrachten, maar tevens getuigt van een bewuste willekeur en partijdigheid";

3.4.1.4. Overwegende dat het eerste onderdeel van het middel niet gegrond is;

3.4.2. Overwegende, wat betreft het niet nakomen door de verwerende partij van de redelijke termijn om in de zaak van verzoeker een eindbeslissing te treffen, dat

de redelijke termijn-eis als beginsel van behoorlijk bestuur niet kan bestaan naast een uitdrukkelijke wetsbepaling waarbij een vervaltermijn is ingesteld; dat te deze een dergelijke wettelijke bepaling bestaat, te weten artikel 24/38, § 1, derde lid van de wet van 27 december 1973 op grond waarvan het bestuur, op straffe van verjaring van de tuchtvordering, binnen de twee jaar na de vaststelling van de feiten tot een eindbeslissing moet komen; dat in die zin de vaststelling dat het bestreden besluit pas zeventien maanden na het advies van de onderzoeksraad tot stand gekomen is niet de vernietiging kan wettigen aangezien dat eindbesluit van 20 mei 1997 getroffen is binnen de verjaringstermijn berekend overeenkomstig artikel 24/38, §§ 1 en 2 van de wet van 27 december 1973; dat ook het tweede onderdeel van het middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op zeventuizend frank, komen ten laste van verzoeker.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op tweeëntwintig januari 2000 en een,
door de IXe kamer, die was samengesteld uit :

de HH.	J. DE BRABANDERE,	kamervoorzitter,
	L. HELLIN,	staatsraad,
	A. VANDENDRIESSCHE,	staatsraad,
Mevr.	V. WAUTERS,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

J. DE BRABANDERE.